

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100686

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баженова Анастасія Ігорівна

2. Anastasiia Bazhenova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 31-07-2023

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Головне управління Національної поліції в Одеській області

Код за ЄДРПОУ: 40108740

Місцезнаходження: вул. Єврейська, 12, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.884.039

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.37

Тема дисертації:

1. Арешт майна як захід забезпечення кримінального провадження.
2. Seizure of property as a measure to ensure criminal proceedings.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню проблем, пов'язаних із арештом майна, як важливим засобом забезпечення кримінального провадження, та формулювання на його основі науково обґрунтованих практичних і методичних рекомендацій щодо вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства і практики його застосування. За результатами аналізу наукових джерел встановлено, що здебільшого розглядалися окремі питання арешту майна в рамках чинного КПК. Доведено, що необхідно переглянути існуючу концепцію повноважень слідчого, прокурора, наділивши їх більшими повноваженнями в процесі накладення попереднього арешту на майно, розширити процесуальні можливості обшуку, виїмки для встановлення майна, на яке може бути накладено арешт. Потребує вдосконалення процесуальний статус потерпілого, як активного учасника кримінального процесу в частині його права вимагати від слідчого, прокурора встановлення майна, на яке може бути накладено арешт та реалізації інших його прав. Саме відсутність належного процесуального статусу слідчого, прокурора, потерпілого у кримінальному процесі в інституті арешту майна, ускладнена процедура арешту на майно у рамках чинного КПК України та

необхідністю втілення пропозицій обґрунтовується своєчасність, актуальність, а також наукове та практичне значення дисертаційного дослідження. Наявні статистичні відомості показують, що в цілому стан протидії злочинності не в повній мірі відповідає потребам сьогодення, і як наслідок, незначна сума відшкодування матеріальних збитків. Окремими з умов цього стану є неналежне нормативно-правове забезпечення правоохоронної діяльності та практика правозастосування кримінального процесуального законодавства. Це в свою чергу тягне за собою не встановлення майна та не накладання на нього арешту, порушення майнових прав потерпілих. За результатами дослідження автором визначено історичний генезис становлення та розвитку інституту арешту майна у кримінальному процесі на території України. Надане авторське поняття арешту майна, яке включає в себе тимчасову, до скасування у встановленому КПК порядку заборону на відчуження, розпорядження та/або користування майном, щодо якого у кримінальному провадженні в наявності достатньо підстав та розумних підозр вважати, що воно може бути використано для забезпечення цивільного позову, стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди, можливого штрафу, конфіскації майна та підлягає спеціальній конфіскації. Визначено, що завданням арешту майна є запобігання можливості його приховування, пошкодження, псування, знищення, перетворення, відчуження, а також тимчасову заборону передачі або руху майна або тимчасову заборону володіння чи управління майном. Запропоновано, що слідчий за клопотанням потерпілого, цивільного позивача або з своєї ініціативи зобов'язаний вжити заходів до забезпечення заявленого в кримінальному провадженні цивільного позову, а також можливого в майбутньому цивільного позову, можливої конфіскації майна та можливого штрафу. Під час проведення дослідження обґрунтовано потребу виключення з КПК положення про необхідність арешту майна з метою збереження речових доказів так як чинна редакція ч. 1 ст. 170 КПК «Накладення арешту на майно» виходить за рамки змісту Директиви Європейського Парламенту та Ради від 3 квітня 2014 року № 2014/42/ЄС «Про заморожування та конфіскацію засобів вчинення злочинів та доходів від злочинної діяльності у Європейському Союзі», Міжнародних стандартів боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення. Автором доведено, що одними з способів виявлення та розшуку майна, на яке може бути накладено арешт, є обшук, а також за певних обставин і тимчасовий доступ до речей і документів, запропоновано під час проведенням обшуку слідчим, прокурорам надати повноваження накладення попереднього арешту на майно. Запропоновано, що у невідкладних випадках, коли своєчасне оформлення слідчим, прокурором постанови про проведення обшуку не представляється можливим, а через зволікання розшукувані предмети або документи можуть бути знищені, приховані або пошкоджені або ж особа, яка розшукується може сховатися, слідчий може провести обшук за згодою прокурора. У цьому випадку слідчий, не пізніше ніж на наступний робочий день після провадження обшуку повідомляє слідчого суддю з пред'явленням матеріалів, які обґрунтовують необхідність і невідкладність слідчої дії, а також протоколу слідчої дії. Слідчий суддя перевіряє законність і обґрунтованість обшуку. Автором висловлена пропозиція, що слідчий за погодженням з прокурором, прокурор, на підставі мотивованої постанови має право провести виїмку речей чи документів, що мають значення для кримінального провадження, а також майна, яке підлягає арешту, якщо відомо, де або у кого знаходиться конкретний речі, документи, майно і немає необхідності їх розшукувати, або ж вони знаходяться в публічно доступних місцях.

2. The dissertation is dedicated to the study of problems related to the seizure of property as an important means of ensuring criminal proceedings, and the formulation of scientifically based practical and methodical recommendations on the improvement of the current criminal procedural legislation and the practice of its application. According to the results of the analysis of scientific sources, it was established that, for the most part, separate issues of seizure of property were considered within the framework of the current Code of Criminal Procedure. It has been proven that it is necessary to revise the existing concept of powers of the investigator, the prosecutor, giving them greater powers in the process of imposing a preliminary arrest on property, expanding the procedural possibilities of search and seizure to establish property that may be subject to arrest. The procedural status of the victim, as an active participant in the criminal process, needs to be improved in terms of his right to demand from the investigator, the prosecutor, the identification of property that can be seized and the realization

of his other rights. It is the lack of proper procedural status of the investigator, prosecutor, the victim in the criminal process in the institute of property seizure, the complicated procedure of seizure of property within the framework of the current Code of Criminal Procedure of Ukraine and the need to implement the proposals that justify the timeliness, relevance, as well as the scientific and practical significance of the dissertation research. Available statistical information shows that, in general, the state of combating crime does not fully meet the needs of today, and as a result, the amount of compensation for material losses is insignificant. Separate from the conditions of this state are the inadequate normative and legal support of law enforcement activities and the practice of law enforcement of criminal procedural legislation. This, in turn, entails failure to establish property and failure to seize it, violation of property rights of the victims. Based on the results of the research, the author determined the historical genesis of the establishment and development of the institution of property seizure in criminal proceedings on the territory of Ukraine. The author's concept of seizure of property is given, which consists in the description of the property and includes a temporary ban on the alienation, disposition and/or use of property, until it is canceled in accordance with the procedure established by the Code of Criminal Procedure, regarding which in the criminal proceedings there are sufficient grounds and reasonable suspicions to believe that it can be used to secure a civil lawsuit, recovery from a legal entity of received illegal benefits, a possible fine, confiscation of property and is subject to special confiscation. It is determined that the purpose of seizure of property is to prevent the possibility of its concealment, damage, spoilage, destruction, transformation, alienation, as well as a temporary ban on the transfer or movement of property or a temporary ban on possession or management of property. It is proposed that the investigator, at the request of the victim, the civil plaintiff or on his own initiative, is obliged to take measures to secure the civil claim declared in the criminal proceedings, as well as a possible future civil claim, possible confiscation of property and a possible fine. During the research, the need to exclude from the Code of Criminal Procedure the provision on the need to seize property for the purpose of preserving material evidence was substantiated, as the current wording of Part 1 of Article 170 of the Code of Criminal Procedure "Imposing seizure of property" goes beyond the content of the Directive of the European Parliament and the Council of April 3, 2014 No. 2014/42/EU "On the freezing and confiscation of the means of committing crimes and the proceeds of criminal activities in the European Union", International standards for combating money laundering, terrorist financing and proliferation of weapons of mass destruction. The author has proven that one of the ways to identify and search for property that can be seized is a search, as well as under certain circumstances and temporary access to things and documents, it is suggested that during the search, investigators and prosecutors be given the authority to impose a preliminary seizure on property.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Баженова А. І. Генезис і розвиток інституту арешту майна у кримінальному процесі. Південноукраїнський правничий часопис. 2020. № 4. С. 302–307.
- A. Bazhenova, A. Desyatnik, H. Mudretska, I. Rakipova. Ensuring the detection of property in the institute of property seizure. Amazonia investiga. 2021. Vol. 10 (42) P. 236–247. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/1673> (дата звернення 10.04.2023).
- Bazhenova A. On certain issues of providing damages by the accusation through the institute of arrest of property. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2021. №2 (38). P. 211–217.

- Баженова А. І. Окремі підходи оптимізації порядку накладення арешту на майно у кримінальному провадженні України. Нове українське право. 2021. № 4. С. 199–206.
- Баженова А. І. Про питання доцільності накладення арешту на майно з метою забезпечення збереження речових доказів у кримінальному провадженні України. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 8. С. 314–320.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U006773 0121U109271

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Десятник Анатолій Антонович
2. Anatolii Desiatnyk

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2930-5102

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рогальська Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia V. Rohalska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6265-0469

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Торбас Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Torbas

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1465-4238

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасенко Владислав Єгорович

2. Vladyslav Tarasenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5294-6330

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісніченко Дмитро Вікторович

2. Dmytro Lisnichenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6562-6651

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тетерятник Ганна Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тетерятник Ганна Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лісніченко Дмитро Вікторович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна